

Hovedorganisasjonen KA

ØKONOMISK REFERANSEMÅLING

Trysil kirkelige fellesråd
2025

Innhold

Oppsummering av hovedfunn	3
Om rapporten	4
Nasjonale utviklingstrekk	6
Tallenes kontekst	6
Økonomisk utvikling over tid	10
Økonomisk referansemåling	11
Kontakt oss	15

Rapport om økonomisk referansemåling for Trysil kirkelige fellesråd

© Hovedorganisasjonen KA

Hovedorganisasjonen KA
Rådhusgt. 1–3, 0151 Oslo

23 08 14 00
ka@ka.no
ka.no

Om Hovedorganisasjonen KA

KA er hovedorganisasjon for kirkelige og ideelle virksomheter. Vi ivaretar og fremmer våre medlemmers felles interesser og yter service i samsvar med deres oppgaver og behov. Alle virksomheter i Den norske kirke er medlem av KA, men også organisasjoner, stiftelser og aksjeselskaper på kirkelig og ideell sektor er medlemmer hos oss.

Oppsummering av hovedfunn

Denne rapporten sammenstiller økonomien i Trysil kirkelige fellesråd og referansegruppene i 2024 og tidligere år. Noen nøkkeltall i rapporten er:

- Samlede ytelser fra Trysil kommune til fellesrådet, det vil si summen av tilskudd og tjenesteyting, utgjorde kr 8,1 mill. i 2024.
- Dette utgjør samlede ytelser på kr 1 724 per medlem. Dette er kr 513 (42 %) mer enn i referansegruppen.
- Som andel av kommunens utgifter utgjør de samlede ytelsene 1,3 %. Dette er 0,4 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i referansegruppen.
- Kommunalt tilskudds andel av fellesrådets driftsinntekter tilsvarer 63 %. Dette er 3 prosentpoeng mindre enn i referansegruppen.
- Tjenesteytingens andel av kommunens ytelser til kirken tilsvarer 13 %. Dette er 8 prosentpoeng mer enn i referansegruppen.
- Trysil hadde i 2024 en sum på disposisjonsfond som tilsvarer 17,6 % av årlige netto driftsinntekter. Til sammenligning var tilsvarende tall for referansegruppen og resten av landet på hhv. 13 og 13,1 %.

Plassen kirke

Foto: KA / Ordna Eiendom

Om rapporten

Siden innføringen av formannskapsloven av 1837, har det ligget til kommunen å finansiere Den norske kirkes lokale virksomhet. I 2024 kom 62% av lokalkirkens finansiering som tilskudd til kirkelige fellesråd fra kommunene. I kroner og øre utgjorde tilskudd fra kommunene samlet sett kr 3,64 milliarder. Dette går blant annet til å finansiere drift og vedlikehold av kirkebygg og gravplasser, bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger, lokalt barne- og ungdomsarbeid, sosialt omsorgsarbeid og administrasjon. I tillegg mottar Den norske kirke om lag kr 2,77 milliarder i statstilskudd. Dette går til å finansiere prestedtjenesten, kirkens nasjonale og regionale støttefunksjoner og tilskudd til fellesrådene. Det er trossamfunnslovens § 14 som angir kommunens finansieringsansvar overfor lokalkirken.

Denne rapporten angir noen nøkkeltall for hvordan et kirkelig fellesråds økonomiske bilde ser ut, sammenliknet med andre fellesråd i tilsvarende situasjon. Formålet med rapporten er å gi kirkelig fellesråd et bedre grunnlag for å forstå sin økonomiske situasjon.

Som med alle andre statistiske sammenstillinger, er det viktig å ta høyde for kontekst og lokale forhold, og ikke lese mer inn i tallene enn hva det er grunnlag for. Hovedorganisasjonen KA leverer rapporten til bestiller, og kan ikke stilles ansvarlig for feilaktig bruk av tallene. For hjelp til å tolke tallene eller ved ønske om mer bakgrunnsinformasjon kan KA kontaktes.

TILPASNINGER

I tallene som danner grunnlag for rapporten er eventuell barnehagedrift justert ut fra både bestillende fellesråd og referansegruppen. Modellen har ikke tall for Trysil i årene 2020 og 2021. Avsnittene *Økonomisk utvikling over tid* og *Investeringer og vedlikehold* er derfor laget med utgangspunkt i årene 2022 tom 2024. For Trysil sammenstilles derfor 3-årige gjennomsnitt med 5-årige for referansegruppen, KOSTRA og resten av landet.

REFERANSEGRUPPER

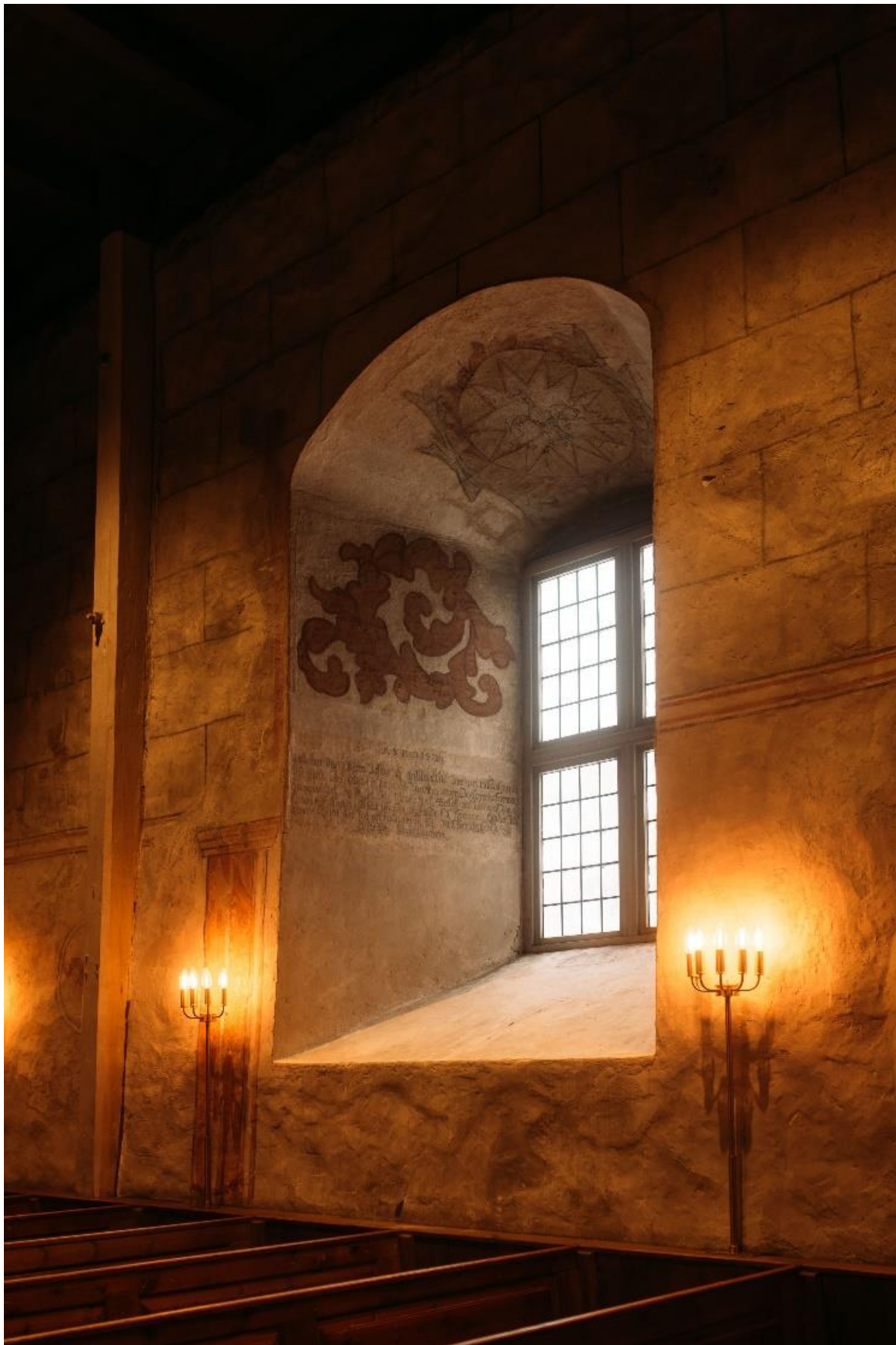
Gjennomgående for hele rapporten er at tallene som oppgis, sammenliknes med gjennomsnittstall for tre referansegrupper.

Den viktigste er den første gruppen, som vi bare omtaler som referansegruppen. Dette er et utvalg kirkelige fellesråd, som tar utgangspunkt i SSBs inndeling i KOSTRA-grupper for sammenlignbare kommuner basert på folkemengde og økonomiske rammebetingelser. KA har tatt utgangspunkt i disse gruppenes sortering i nivå på bundne kostnader og frie disponible inntekter og har så gjort justeringer for å få referansegrupper som er mer sammenlignbare når det gjelder antall gravplasser og kirkebygg. Dermed får man et sammenlikningsgrunnlag som både tar høyde for demografi, kommunens økonomiske stilling og viktige kostnadsdrivere for et kirkelig fellesråd. I denne rapporten består referansegruppens tall av gjennomsnittet for:

Åmot, Kviteseid, Eidskog, Sel, Sør-Aurdal, Askvoll, Balsfjord og Malangen, Andøy, Etne, Søndre Land, Gloppen, Vestnes og Flekkefjord.

Den andre gruppen er KOSTRA-gruppe. Tallmaterialet er hentet fra SSBs KOSTRA kirke, med unntak av et lite knippe indikatorer, der KOSTRA kommune er lagt til grunn.

Den siste referansegruppen er et nasjonalt gjennomsnitt for alle kirkelige fellesråd og menighetsråd i ettsoknskommuner.

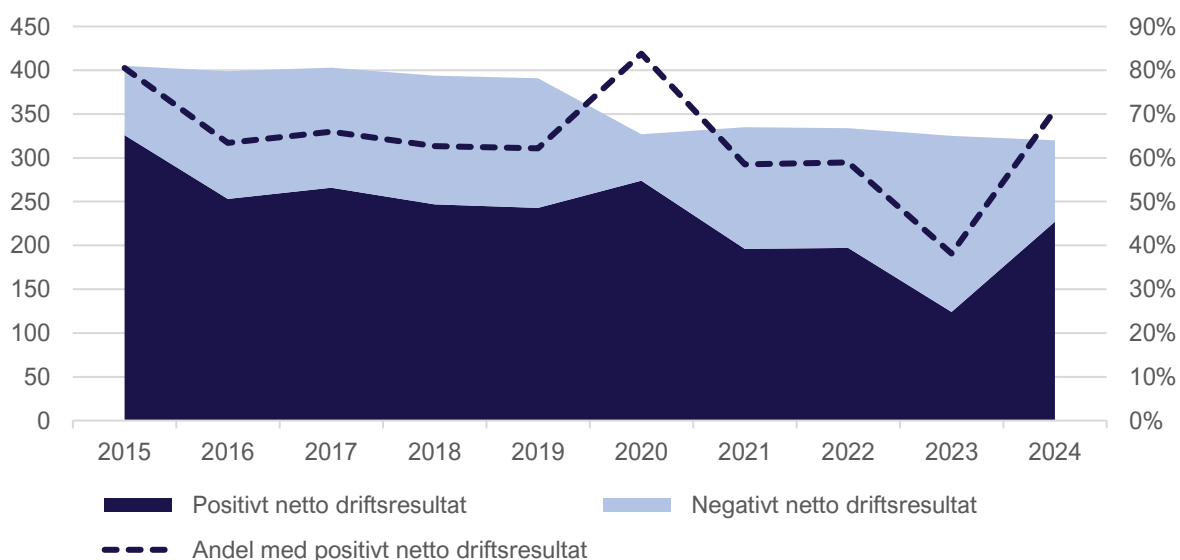

Illustrasjonsfoto: KA

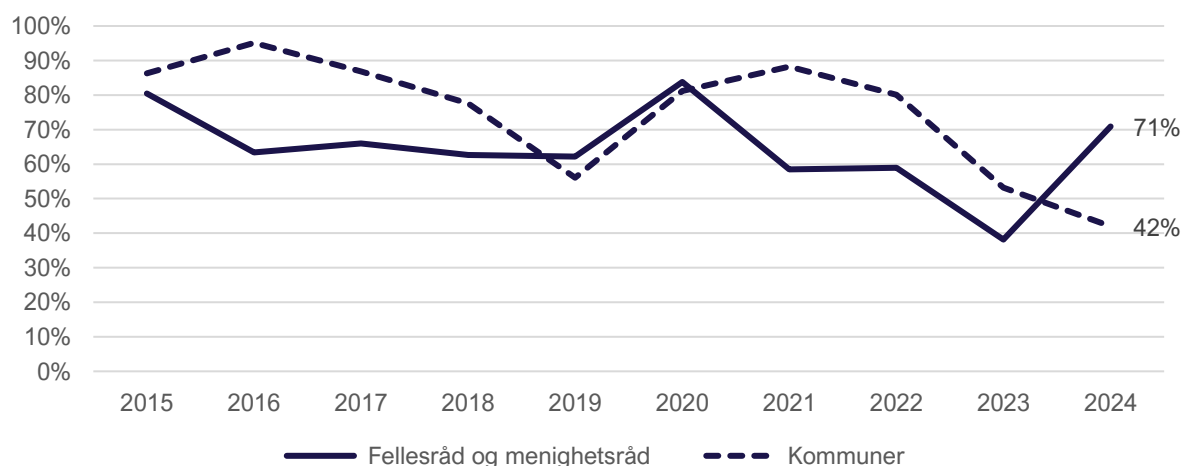
Nasjonale utviklingstrekk

Ser vi på landet under ett, kan vi få et inntrykk av en generell status for de kirkelige fellesrådenes økonomiske situasjon og utvikling i tilskudd fra kommunene.

Tabellen nedenfor viser historisk utvikling i andelen kirkelige fellesråd og menighetsråd i ettsoknskommuner som endte regnskapsåret med et positivt eller negativt netto driftsresultat. Andelen fellesråd som har et positivt netto driftsresultat har vært nedadgående de siste årene, men fikk et løft i 2024, da 71% av landets kirkelige fellesråd drev med netto driftsoverskudd. Hvis man sammenstiller dette med samlede tallene for fellesråd, kan dette hovedsakelig tilskrives at vekst i ytelser fra kommunene var tilnærmet lik prisvekst, med en vekst på 4,5% mot en deflator på 5%, kombinert med en svak reduksjon – ikke økning – i lønnsutgifter hos fellesrådene. Dette trenger imidlertid ikke være tilfellet i hvert enkelt fellesråd.

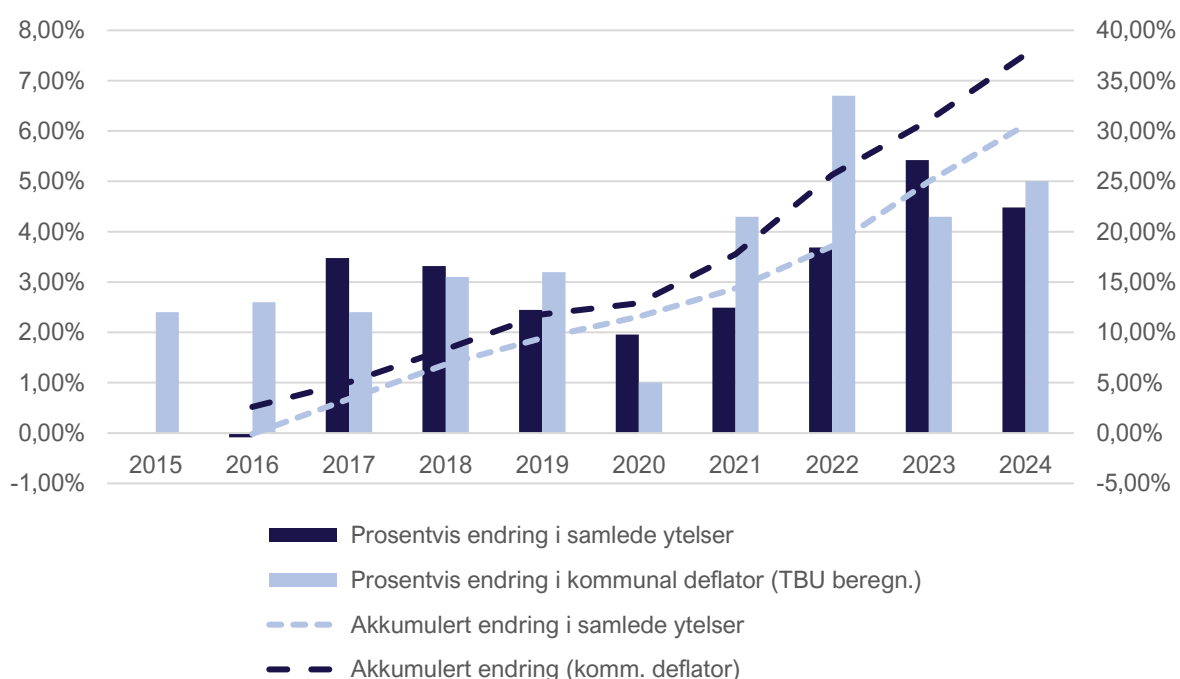

Nedenfor presenteres en sammenstilling av andelen kirkelige fellesråd og menighetsråd som har hatt positivt netto driftsresultat, sett opp imot tilsvarende andel i kommunal sektor (kommunekonsern). Andelen kommuner med positivt netto driftsresultat er generelt høyere enn på kirkelig side, men andelen har en tendens til å følge hverandre.

Tabellen nedenfor viser utviklingen på nasjonalt nivå i samlede ytelser (tilskudd og tjenesteyting) fra landets kommuner til kirkelige fellesråd og menighetsråd i ettsoknskommuner. Grafen viser utviklingen i samlede ytelser til alle landets kirkelige fellesråd tilbake til 2015. Her ser man at de samlede ytelsene har økt med 30,6 % i perioden 2015-2024, sett opp imot en pris- og lønnsvekst på 37,6 % målt ved kommunal deflator. Tilsvarende tall for perioden 2020-2024 var hhv. 18 % og 21 %.

	2021	2022	2023	2024
Samlede ytelser i mrd. kr	3,312	3,434	3,621	3,783
Prosentvis endring i samlede ytelser	2,49 %	3,68 %	5,42 %	4,48 %
Prosentvis endring i kommunal deflator (TBU beregn.)	4,30 %	6,70 %	4,30 %	5,00 %

En annen måte å forstå omfanget av det kommunale tilskuddet til lokalkirken på, ser vi ved å stille spørsmålet: Hvor stor andel av kommunenes totale utgifter går til kirkelig fellesråd? Her ser vi at andelen har vært fallende over tid. Det vil si at lokalkirken kommer ut med et stadig dårligere resultat i kampen om budsjettmidlene i kommunene. Det gir trangere økonomi. Tabellen viser kommunenes samlede ytelser til kirkelige fellesråd som andel av kommunenes samlede netto driftsutgifter i gjennomsnitt.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gjennomsnitt hele landet	1,05 %	1,00 %	0,98 %	0,96 %	0,94 %	0,93 %	0,91 %	0,87 %	0,85 %	0,84 %

Tallenes kontekst

Når vi foretar en økonomisk referansemåling, er det relevant å først se hen til hvordan den kirkelige konteksten i lokalsamfunnet ser ut. I det videre presenterer vi noen nøkkeltall for kirkelig aktivitet og rammebetingelser som antall kirkebygg, gravplasser og årsverk.

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (totalt)
Generelt				
Antall innbyggere	6 542	5 111	3 868	5 594 340
Antall medlemmer	4 720	3 828	2 878	3 449 013
Andel medlemmer i Dnk	72 %	75 %	74 %	62 %
Medlemstetthet (medl. per m2 landareal)	2	6	6	11
Antall sokn	7	3	2	1 151
Antall årsverk ansatt	8	6	5	4 340
Kirker				
Antall kirkebygg	7	4	3	1 599
Antall fredede kirkebygg	0	0	0	188
Antall listeførte kirkebygg	2	3	2	737
Gravplass				
Antall gravplasser	8	6	4	2 009
Antall m2 gravplass (i 1000)	57	39	27	21 824
Gudstjenester				
Antall gudstjenester	119	96	71	55 690
Antall deltakere på gudstjenester totalt	7 597	6 006	4 507	4 447 518
Antall deltakere per gudstjeneste	64	61	66	80
Antall gudstjenestedeltakelser per medlem	1,61	1,62	1,62	1,31
Andel døpte i prosent	58 %	70 %	72 %	51 %
Andel kirkelige gravferder	87 %	92 %	92 %	82 %
Andel konfirmerte av 15-åringer	68 %	68 %	67 %	48 %
Antall deltakere på konserter og kulturarrangementer	1 046	1 878	1 323	1 580 494

Illustrasjonsbilde: KA

Økonomisk utvikling over tid

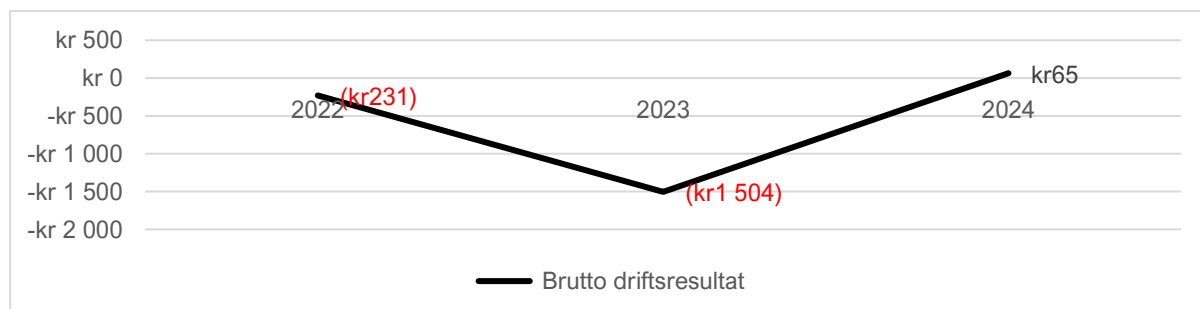
Før vi ser nærmere på referansemålingen, kan det være verdt å se på den økonomiske utviklingen over tid i Trysil isolert sett. Nedenfor finner du en oversikt over utviklingen i de viktigste inntektene og utgiftene i Trysil, angitt i kr 1000.

Inntekter	2022	2023	2024	2022-24
Samlede ytelser fra kommunen	kr 7 682	kr 7 307	kr 8 138	6 %
Tilskudd	kr 6 333	kr 6 290	kr 7 084	12 %
Tjenesteyting	kr 1 349	kr 1 017	kr 1 054	-22 %
Brukerbetaling, salg, avgifter og leieinntekter	kr 1 084	kr 1 513	kr 1 549	43 %
Andre driftsinntekter	kr 1 230	kr 2 181	kr 1 509	23 %
Sum driftsinntekter	kr 9 996	kr 11 001	kr 11 196	12 %

Utgifter	2022	2023	2024	2022-24
Lønnsutgifter	kr 5 285	kr 6 640	kr 6 892	30 %
Kjøp av varer og tjenester	kr 2 393	kr 4 016	kr 2 681	12 %
Merverdiavgift	kr 364	kr 741	kr 428	18 %
Andre driftsutgifter	kr 2 185	kr 1 108	kr 1 130	-48 %
Sum driftsutgifter	kr 10 227	kr 12 505	kr 11 131	9 %
Brutto driftsresultat	-kr 231	-kr 1 504	kr 65	

Sum driftsinntekter i Trysil har økt med 5,9 prosent siden 2022. Til sammenligning var akkumulert vekst i kommunal deflator 9,5 prosent fra 2022 til 2024. Merknad: "Andre driftsinntekter" i tabellen ovenfor tilsvarer samlede driftsinntekter, fratrukket de inntektene som er spesifisert i tabellen. Dette inkluderer tilskudd fra rDnk og staten, fellesråd /menighetsråd, sykelønnsrefusjon, merverdiavgiftskompensasjon, m.v. "Andre driftsutgifter" er spesifisert tilsvarende, slik at det som vises er utgiftsføring i relasjon til tjenesteyting, tilskudd, gaver og overføringer til andre.

Utviklingen i årsresultat de siste fem årene kan sees i denne grafen (tall i hele tusen):

Økonomisk referansemåling

DRIFTSINNTEKTER

Denne oversikten viser de viktigste inntekstpostene i regnskapet, brutt ned på forskjellige måter, og sammenliknet med referansegruppene. Med samlede ytelser menes tilskudd overført i kroner pluss verdien av eventuell tjenesteyting fra kommunen. Tall er for 2024 og angitt i hele kroner.

Driftsinntekter samlet

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Samlede ytelser i kroner	kr 8 138 000	kr 4 026 077	kr 3 720 528	kr 10 470 278
Samlede driftsinntekter i kroner	kr 11 196 000	kr 5 753 769	kr 5 341 583	kr 16 243 797
Samlede driftsinntekter per medlem	kr 2 372	kr 1 728	kr 2 008	kr 2 149
Samlede ytelser per medlem i Dnk	kr 1 724	kr 1 211	kr 1 396	kr 1 491
Brukerbetalinger, salg, avgifter og leieinntekter per medlem i Dnk	kr 328	kr 147	kr 174	kr 190
Andre inntekter per medlem i Dnk	kr 320	kr 369	kr 438	kr 468
Samlede ytelser som andel av kommunens utgifter *	1,32 %	0,89 %	1,05 %	1,04 %
Kommunalt tilskudds andel av driftsinntekter	63 %	67 %	66 %	65 %
Tjenesteytings andel av kommunens samlede ytelse	13 %	5 %	6 %	5 %

*) Tallet for hele landet er beregnet som gjennomsnitt av ytelsers andel for hvert enkelt fellesråd av hensyn til sammenlignbarhet med resten av tabellen. Tallet avviker derfor fra 0,84 % angitt under Nasjonale utviklingstrekk tidligere i analysen.

Driftsinntekter innen gravplassområdet

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Samlede ytelser i kroner	kr 0	kr 257 846	kr 317 750	kr 925 166
Samlede driftsinntekter i kroner	kr 1 402 000	kr 745 462	kr 771 583	kr 2 657 607
Samlede driftsinntekter per innbygger	kr 214	kr 176	kr 213	kr 209
Samlede ytelser per innbygger	kr 0	kr 62	kr 92	kr 84
Brukerbetalinger, salg, avgifter og leieinntekter per innbygger	kr 197	kr 84	kr 93	kr 92
Andre inntekter per innbygger	kr 18	kr 31	kr 29	kr 32
Samlede ytelser som andel av kommunens utgifter	0,0 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %

DRIFTSUTGIFTER

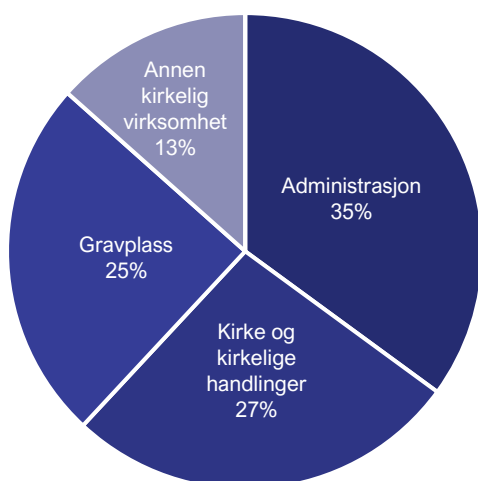
Om vi skal få et innblikk i det økonomiske omfanget av virksomheten og hvor mye det koster å være kirke i en kommune, kan det være nyttig å se nærmere på driftsutgiftene (brutto). Tall er for 2024 og angitt i hele kroner.

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Samlede driftsutgifter	kr 11 131 000	kr 5 624 154	kr 5 071 389	kr 15 750 149
Driftsutgifter per medlem	kr 2 358	kr 1 685	kr 1 887	kr 2 056
Driftsutgifter per innbygger	kr 1 701	kr 1 282	kr 1 397	kr 1 468
Driftsutgifter til kirke og kirkelige handl. per kirkebygg	kr 427 429	kr 548 960	kr 709 312	kr 941 506
Driftsutgifter til gravplass per gravplass	kr 342 875	kr 239 746	kr 329 468	kr 530 658

For å se nærmere på hvordan fellesrådets brutto driftsutgifter per medlem fordeler seg, kan vi ta utgangspunkt i de fem funksjonene som skal brukes for regnskapsføring i kirkelig fellesråd, henholdsvis administrasjon, kirker og kirkelige handlinger, gravplasser, annen kirkelig virksomhet (undervisning, diakoni, m.v.), og finansieringstransaksjoner. Tall er angitt i hele kroner per medlem og for 2024.

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Administrasjon	kr 827	kr 515	kr 597	kr 646
Kirke og kirkelige handlinger	kr 634	kr 621	kr 667	kr 702
Gravplass	kr 581	kr 345	kr 377	kr 411
Annen kirkelig virksomhet	kr 317	kr 203	kr 245	kr 297
Finansieringstransaksjoner	kr 0	kr 0	kr 0	kr 0
Sum driftsutgifter	kr 2 358	kr 1 685	kr 1 887	kr 2 056

Trysil

Referansegruppe

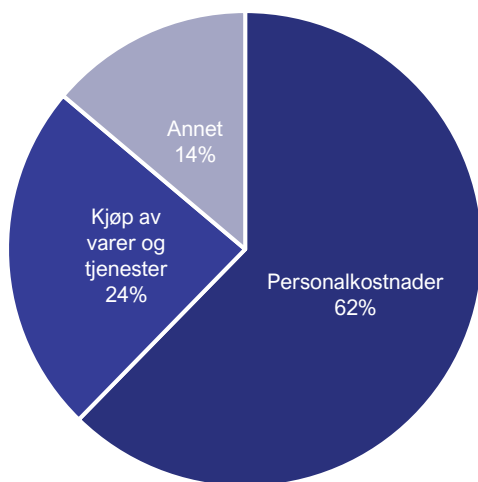

ØKONOMISK REFERANSEMÅLING

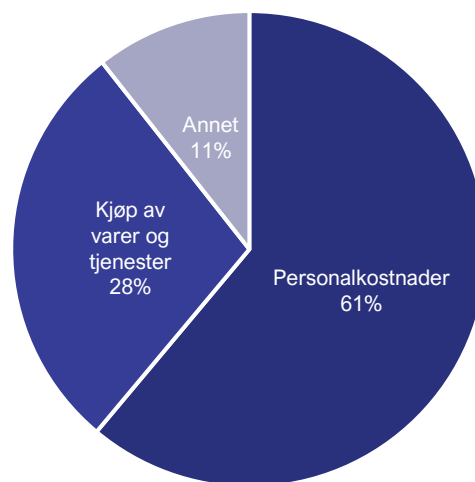
Tabellen under viser hvordan fellesrådets brutto driftsutgifter per medlem fordeler seg på personalkostnader (lønn og sosiale utgifter minus sykelønnsrefusjon), kjøp av varer og tjenester og annet. Tall er angitt i hele kroner /medlem og for 2024.

	Trysil	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Personalkostnader	kr 1 485	kr 1 060	kr 1 119	kr 1 210
Kjøp av varer og tjenester	kr 568	kr 491	kr 579	kr 640
Annet	kr 330	kr 184	kr 243	kr 257
Sum driftsutgifter	kr 2 383	kr 1 735	kr 1 942	kr 2 107

Trysil

Referansegruppe

Hvis man har høye personalkostnader, kan dette vitne om en høy grad av egenproduksjon (egne ansatte). Hvis man har en høy andel kjøp av varer og tjenester, kan dette tyde på at man kjøper en del tjenester utenfra. En høy andel "Annet" er på sin side typisk for fellesråd med en høy andel tjenester levert gjennom kommunal tjenesteyting.

INVESTERINGER OG VEDLIKEHOLD**Kirker**

Oversikten nedenfor viser utgifter til investeringer og vedlikehold i Dnk innen funksjon kirke. Tallene viser at Trysil har hatt vedlikeholdsutgifter tilsvarende kr 353 tusen per år i perioden 2020 tom. 2024. Dette er kr 137 tusen høyere enn i referansegruppen. Forskjellene kan blant annet skyldes forskjeller i alder på bygg, vedlikeholdsetterslep, tidligere års investeringer, størrelsen på byggene og tjenesteyting fra kommunen. Vedlikeholdsutgifter er anslått som utgifter på art 230, 240 og 250 og er således kun et anslag der evt. lønn og kjøpte tjenester er holdt utenfor.

Gjennomsnitt per år i perioden 2020 – 2024

	Trysil*	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Vedlikehold	kr 588 000	kr 215 846	kr 165 400	kr 507 658
Investeringer eks. MVA	kr 1 117 667	kr 683 815	kr 903 652	kr 1 578 192
Komm. tjenesteyting (inv.)	kr 0	kr 33 523	kr 24 333	kr 307 588
Sum	kr 1 705 667	kr 933 185	kr 1 093 385	kr 2 393 438

Gjennomsnitt per kirke per år i perioden 2020 - 2024

	Trysil*	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Vedlikehold	kr 84 000	kr 53 805	kr 57 860	kr 80 640
Investeringer eks. MVA	kr 159 667	kr 151 098	kr 303 224	kr 233 385
Komm. tjenesteyting (inv.)	kr 0	kr 5 587	kr 6 094	kr 27 268
Sum	kr 243 667	kr 210 489	kr 367 177	kr 341 292

Gravplasser

Oversikten nedenfor viser utgifter til investeringer og vedlikehold i Dnk innen funksjon gravplass. Tallene viser at Trysil har hatt vedlikeholdsutgifter tilsvarende kr 13 tusen per år i perioden 2020 tom. 2024. Dette er kr 69 tusen lavere enn i referansegruppen. Forskjellene kan blant annet skyldes forskjeller i alder på bygg, vedlikeholdsetterslep, tidligere års investeringer, størrelsen på byggene og tjenesteyting fra kommunen eller andre store samtidige investeringsprosjekter. Vedlikeholdsutgifter er anslått som utgifter på art 230, 240 og 250 og er således kun et anslag der evt. lønn og kjøpte tjenester er holdt utenfor.

Gjennomsnitt per år i perioden 2020 - 2024

	Trysil*	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Vedlikehold	kr 21 000	kr 82 046	kr 79 383	kr 255 716
Investeringer eks. MVA	kr 233 000	kr 91 585	kr 90 311	kr 720 967
Komm. tjenesteyting (inv.)	kr 0	kr 0	kr 972	kr 104 890
Sum	kr 254 000	kr 173 631	kr 170 667	kr 1 081 572

Per gravplass per år i perioden 2020 tom. 2024

	Trysil*	Referansegruppe	KOSTRA	Hele landet (snitt)
Vedlikehold	kr 2 625	kr 19 264	kr 27 931	kr 42 512
Investeringer eks. MVA	kr 29 125	kr 20 480	kr 29 383	kr 87 525
Komm. tjenesteyting (inv.)	kr 0	kr 0	kr 324	kr 36 482
Sum	kr 31 750	kr 39 744	kr 57 638	kr 166 519

*) NB: Tall for Trysil er gjennomsnitt per år i perioden 2022-24, ikke 2020-2024, slik som i referansegruppe, KOSTRA og landsgjennomsnitt.

STATUS DISPOSISJONSFOND

Et spørsmål som med jevne mellomrom kommer opp i samtalen om kirkelige fellesråds økonomi, er hvor mye et fellesråd bør ha på fond til enhver tid. Vi anbefaler at man har en god buffer, samtidig som det er en grense for hvor mye det er naturlig å ha på fond uten at kommunen opplever virksomheten overfinansieres. Tabellen viser størrelsen på fellesrådets disposisjonsfond, sett i forhold til de årlige driftsinntektene. Tall for referansegruppe, KOSTRA og hele landet er ikke justert for at gravplassområdet normalt er del av virksomheten, da statistikken ikke skiller mellom disposisjonsfond relatert til gravplass og resten. Dette kan redusere sammenlignbarheten noe.

	2020	2021	2022	2023	2024
Trysil	.	.	26,90 %	11,19 %	17,62 %
Referansegruppe	17,82 %	20,07 %	15,68 %	14,07 %	12,96 %
KOSTRA	16,57 %	17,40 %	16,20 %	14,97 %	13,76 %
Hele landet	14,38 %	15,78 %	14,44 %	13,29 %	13,10 %

Kontakt oss

Det kirkelige fellesrådet som bestiller rapporten, kan ta kontakt med KA for spørsmål og tolkningshjelp til tallene. Kontakt:

Anders Kirkebø Giske
Spesialrådgiver økonomi og statistikk
anders.giske@ka.no
412 46 576

